

CUPRINS:

INTRODUCERE

CAPITOLUL 1. Delimitări conceptuale, dimensiuni, factori determinanți ai globalizării. Structura sistemului economiei mondiale în condițiile globalizării

1.1. Originile globalizării economiei

1.2. De la *homo oeconomicus* la *homo globalus*

1.3. Ce este globalizarea economică?

1.4. Dimensiunea fenomenului globalizării

1.5. Factorii determinanți ai globalizării

1.6. Structura sistemului economiei globale

1.6.1. Internaționalizarea legii, democrației și creșterea rolului instituțiilor internaționale

1.6.2. Formele de manifestare ale globalizării economiei

1.6.3. Societatea informațională și a cunoașterii

CAPITOLUL 2. Teorii privind globalizarea. Indici pentru estimarea gradului de globalizare a economiei

2.1. Globalizarea: echilibru sau dezechilibru?

2.1.1. Mișcarea de la Davos vs. Porto Alegre

2.1.2. Dilema globalizării: puterea ca dominație sau ca împuternicire?

2.2. Mișcarea antiglobalizare: cauze și forme de manifestare

2.3. Teze fundamentale privind dezbaterile asupra globalizării: *hiperglobaliștii, scepticii și transformativiștii*

2.4. Indicatorii globalizării economiei

2.4.1. Indicatori pentru evaluarea gradului de integrare în economia globală

2.4.2. Grile de performanțe

2.4.3. Indicele sintetic Kearney al globalizării economiei și indicele globalizării culturale

CAPITOLUL 3. Economii dezvoltate și noua economie

3.1. Conceptualizare

3.2. Tranziția de la economia tradițională la noua economie și rolul informației

3.3. Noua economie în cifre

3.3.1. Locul europenilor în topul mondial al utilizatorilor de Internet

3.3.2. Sistem de indicatori pentru evaluarea stării societății informaționale

3.4. Efectele micro și macroeconomice ale noii economii

3.5. Modificarea cadrului tehnic, social, economic și juridic internațional în conformitate cu cerințele noii economii

3.6. Principiile dezvoltării durabile ale noii economii

CAPITOLUL 4. Economii în dezvoltare în contextul globalizării. Șansele economiei de piață.

4.1. Tranziția țărilor în dezvoltare spre democrație și internaționalizarea legii

4.2. Prăbușirea comunismului și tranziția la economia de piață

4.2.1. Comunism versus capitalism

4.2.2. Dificultăți specifice ale tranziției la economia de piață

4.2.3. Cazul enigmatic al Chinei: o țară, două sisteme

4.3. Locul țărilor în dezvoltare în cursa tehnologică

4.3.1. Țările în dezvoltare, atât câștigători cât și perdanți

4.3.2. Discrepanțe la investițiile în capacități tehnologice interne

4.3.3. Locul țărilor în dezvoltare în topul mondial al exportatorilor de tehnologie

4.3.4. Revenirea țărilor excluse din cursa tehnologizării

4.4. Integrarea economiilor în dezvoltare și insatisfacțiile generate în contextul globalizării

4.5. Globalizarea și reducerea decalajelor dintre țările dezvoltate și cele cu economii de piață în formare

CAPITOLUL 5. Transnaționalizare și globalizare. Societățile transnaționale - vectorul principal al globalizării

5.1. Evoluția gândirii corporative strategice în noul mediu economic global

5.2. Strategiile de expansiune și restructurare a companiilor în condițiile globalizării

5.3. Expansiunea și rolul societăților transnaționale

5.3.1. Dinamica investițiilor străine directe

5.3.2. Distribuția regională a ISD

5.3.3. Rolul fuziunilor și achizițiilor internaționale în integrarea corporativă

5.3.4. Dinamica fuziunilor și achizițiilor internaționale

5.3.5. *Fuziuni și achiziții vs. parteneriate*

5.4. Rolul activelor intangibile în concurența globală contemporană

5.5. Limitele guvernării corporative: între centralizare și descentralizare

CAPITOLUL 6. Extinderea liberalizării comerciale

6.1. Comerțul în contextul globalizării

6.1.1. *Originile protecționismului și ale liberului schimb*

6.1.2. *Ascensiunea ordinii comerciale globale*

6.2. Aspecte controversate în noua arhitectură a comerțului internațional

6.2.1. *Liberalizarea comerțului și a accesului la piețele externe cu ocazia Runderi Uruguay*

6.2.2. *Erupția protecționismului netarifar*

6.3. Raportul multilateralism – regionalism în condițiile globalizării

6.4. Globalizarea și Organizația Mondială a Comerțului

6.4.1. *OMC – o instituție a țărilor dezvoltate?*

6.4.2. *Noi provocări globale*

6.5. Statul-națiune și globalizarea comerțului

CAPITOLUL 7. Globalizarea financiară

7.1. Piața financiară globală

7.1.1. *Deschiderea financiară, angrenarea financiară și integrarea financiară*

7.2. Mobilitatea capitalurilor

7.2.1. *Retrospectiva mobilității capitalurilor din 1860 până în prezent*

7.2.2. *Trilema politicilor macroeconomice ale unei economii deschise și reforma sistemului monetar*

7.2.3. *Viitorul arhitecturii monetare*

7.3. Globalizarea pieței de capital

7.4. Asistența financiară externă și problema datoriei externe

CAPITOLUL 8. Vulnerabilitatea financiar-valutară internațională.

Reforma sistemului financiar internațional

8.1. Efectele globalizării sistemului financiar

8.2. Globalizarea și contagiunea crizelor financiare

8.2.1. *Creșterea riscurilor de țară în noul context al globalizării*

8.2.2. *Evaluarea vulnerabilității externe*

8.3. Reforma sistemului financiar internațional

8.3.1. *Globalizarea și FMI*

- 8.3.2. *Restricții și reforme*
- 8.3.3. *Mai este nevoie de FMI?*
- 8.3.4. *Un nou FMI*

CAPITOLUL 9. Creștere și dezvoltare economică în condițiile globalizării

- 9.1. De ce sunt unele țări mai bogate decât altele?**
- 9.2. Distribuția creșterii economice globale în ultimele două decenii**
- 9.3. Convergența regională a creșterii veniturilor pe cap de locuitor**
- 9.4. Efectele asupra creșterii economice după extinderea Uniunii Europene din mai 2004**
 - 9.4.1. *Contextul extinderii U.E. spre est*
 - 9.4.2. *Costurile extinderii U.E. spre est*
 - 9.4.3. *Beneficiile și obstacolele extinderii U.E. spre est: recuperarea decalajelor*

CAPITOLUL 10. Adâncirea decalajelor pe plan mondial – subdezvoltarea și sărăcia

- 10.1. Globalizarea, sărăcia și inegalitățile de dezvoltare**
- 10.2. Subdezvoltarea – realitate a economiei globale**
- 10.3. Decalaje și praguri ale subdezvoltării**
 - 10.3.1. *Ce spune istoria*
 - 10.3.2. *Către esența subdezvoltării*
- 10.4. Rolul statului în eradicarea subdezvoltării**
 - 10.4.1. *Statul postcolonial*
 - 10.4.2. *Instabilitatea politică*
 - 10.4.3. *Impactul statelor – gazdă cu societățile transnaționale*
 - 10.4.4. *Statul – mijloc de a înfăptui națiunea*
 - 10.4.5. *„Modern“ sau „tradițional“ – dilema tinerelor state independente*
- 10.5. Rolul industrializării în eliminarea sărăciei**
- 10.6. Agricultură – sector vital al economiei globale**
- 10.7. Dimensiunile globale ale problemei alimentare**
- 10.8. Factorii externi ai dezvoltării**
- 10.9. Rolul Băncii Mondiale în eradicarea subdezvoltării și sărăciei**

CAPITOLUL 11. Ordinea economică globală. Rolul statului națiune

- 11.1. Raportul de forțe pe plan mondial**
- 11.2. Globalizarea și statul – problemă cheie a secolului XXI**
 - 11.2.1. *Evoluția ideii de statalitate*
 - 11.2.2. *Globalizarea și naționalismul*
 - 11.2.3. *Interesul național*

- 11.2.4. *Statul și identitatea culturală*
- 11.2.5. *Globalizare versus patriotism*
- 11.2.6. *Noua eră a țărilor mici*
- 11.2.7. *Despre statul „postnațional“*

11.3. Deficitele statale

- 11.3.1. *Deficitul social*
- 11.3.2. *Deficitul democratic*
- 11.3.3. *Deficitul de securitate*
- 11.3.4. *Deficitul ecologic*

11.4. Stat-națiune, bloc statal, societate globală

11.5. Globalizarea, o provocare la adresa statului-națiune?

11.6. Globalizarea și forța societății civile

11.7. Cum va arăta lumea anilor 2050?

CAPITOLUL 12. Rolul ONU în gestionarea globalizării și reformarea acestuia

12.1. Problemele globale și rolul ONU în structura sistemului global contemporan

12.2. Reforma asistenței pentru dezvoltare

12.3. Reforma Consiliului de Securitate al ONU

12.4. Reforma sistemului operațiunilor ONU de menținere a păcii

12.5. O nouă provocare în gestionarea globalizării

CAPITOLUL 13. Economia României în condițiile globalizării

13.1. România într-o lume a interdependențelor: oportunități și constrângeri

13.2. Globalizarea economiei României

13.3. Nivelul de competitivitate al României în tabloul economiei globale

- 13.3.1. *Evoluții macroeconomice recente și dimensiunea sărăciei*
- 13.3.2. *Integrarea României în comerțul internațional*
- 13.3.3. *Dinamica și potențialul de atragere a investițiilor străine directe*
- 13.3.4. *Fuziunile și achizițiile internaționale pe piața românească*
- 13.3.5. *Parteneriate internaționale pe piața românească*
- 13.3.6. *Constrângeri generale ale competitivității economiei României*

13.4. Cercetare, dezvoltare și inovare

13.5. Perspectivele noii economii în România

- 13.5.1. *Evaluarea stării societății informaționale*
- 13.5.2. *Cum dezvoltăm Internetul ?*

13.6. Contextul globalizării economice a României

- 13.6.1. *Integrarea României în structurile europene și euro-atlantice*
- 13.6.2. *Aderarea României la NATO*

- 13.6.3. *Participarea României la activitatea OMC*
13.6.4. *Participarea României la activitatea organismelor financiare internaționale*
13.6.5. *Participarea României la activitățile O.N.U.*
13.6.6. *Convenții internaționale multilaterale pentru care România îndeplinește funcția de depozitar*

Bibliografie

- CASETA 1.1. *Momente marcante în istoria globalizării*
CASETA 3.1. *Beneficiile și limitele distribuției digitale*
CASETA 3.2. *Segmentarea consumatorului european on-line*
CASETA 4.1. *Islamismul față în față cu globalizarea*
CASETA 4.2. *Rusia față în față cu globalizarea*
CASETA 6.1. *2000 – anul creșterii economice mondiale și al comerțului internațional*
CASETA 6.2. *Scăderea drastică a schimburilor comerciale în 2001*
CASETA 6.3. *Evaluarea cantitativă a efectelor liberalizării complete a comerțului*
CASETA 6.4. *Membrii și observatorii OMC, august 2003*
CASETA 6.5. *Deschiderea comercială a economiilor lumii*
CASETA 6.6. *Intensitatea exporturilor în economiile lumii*
CASETA 7.1. *Concepte ale globalizării financiare*
CASETA 7.2. *Problemele sistemelor monetare internaționale fixe*
CASETA 7.3. *Studiu de caz: Integrarea monetară a țărilor Central și Est-Europene la UE și impactul ei asupra liberalizării circulației capitalurilor*
CASETA 7.4. *Forme istorice ale globalizării financiare*
CASETA 8.1. *Sterilizarea intervenției pe piețele valutare*
CASETA 8.2. *Simulări de sustenabilitate externă a României*
CASETA 9.1. *Principalele etape ale procesului de extindere*
CASETA 10.1. *Subdezvoltarea în cazul țărilor islamice*
CASETA 12.1. *Organele principale ale ONU*
CASETA 12.2. *Sistemul ONU*
CASETA 13.1. *Evoluții macroeconomice în România: 2001 - 2004*
CASETA 13.2. *Criteria de convergență necesare pentru aderarea României la UE*